

B
L

ATTORNEY AT

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám:

IV/1301 -0 /2017

Érkezett: * LE 2017 JÚN 18.

Példány:

1-1

Kezelőiroda:

Melléklet:

16+4+2 db

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

B u d a p e s t

GYULAI TÖRVÉNYSZÉK

Erkezett: 2017 MÁJ 24.
Példány:..... Melléklet:..... db
Az ügyirat száma: 15. B. 101/2015tárgy: - Alkotmányjogi panasz -
- Abtv. 27. § a) -
űsz: Kúria, Bfv.II.1727/2016.
Szegedi Ítéltábla, Bf.III.606/2015/150.
Gyulai Tvszk., 13.B.101/2013/911.A Dr. Biczó László ügyvéd (1066 Budapest, Dessewffy 37.) által képviselt VIZIN LÁSZLÓ

elítélttel szemben, a Gyulai Törvényszék előtt 13.B.101/2013. szám alatti 2015. február hó 13. napján hozott ítélet, a Szegedi Ítéltábla, 2016. február hó 09. napján hozott ítélete, továbbá a Kúria Bfv.II.1727/2016/7. srsz. alatti, 2017. március hó 22. napján felülvizsgálati eljárásban hozott végzése vonatkozásában, a folyamatban volt büntetőeljárásban, a jogorvoslati lehetőségek teljes kimerítése után, az első és másodfokú határozattal, és felülvizsgálattal lezárt bírói döntésekkel szemben, 2011. évi CLI. tv. 27. § a) pontja alapján az alábbi

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztem elő. A hivatkozott ügyben eljáró bírói döntések ellentétesek az Alaptörvénnyel az alábbiakban kifejtettek szerint, ennek alapján, indítványozom, hogy

az Abtv. 27. § a) b) pontjai alapján az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Gyulai Törvényszék előtt 13.B.101/2013/911. szám alatti 2015. február hó 13. napján hozott ítélete, a Szegedi Ítéltábla Bf.III.606/2015/150.srsz. alatt, 2016. február hó 18. napján hozott ítélete, továbbá a Kúria Bfv.II.1727/2016/7. srsz. alatti, 2017. március hó 22. napján felülvizsgálati eljárásban, tanácsülésein (nyilvános ülés mellőzésével) hozott végzése alaptörvény-ellenesek,

I./ VÉDELEMHEZ VALÓ JOG az Alaptörvény XXVIII. Cikk (3) bekezdésében rögzített védelemhez való jog, (védői érdekellentét) indítványozó jogainak megsértése,

II.a; II.b; II.c/ TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rögzített, független és pártatlan bíróhoz, tisztességes eljáráshoz való jog, az Alaptörvény XXVIII. Cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslati jog (Be. 373. §) általános egyenlőségi jog, továbbá az Alaptörvény B) Cikk (1) bekezdés, T Cikk (3) bekezdés, az Alaptörvény XV. Cikk (2) bekezdésébe, valamint az Emberi Jogok, és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 04. napján Rómában kelt Egyezményt implikáló 1993. évi XXXI. törvény 6. Cikk. 1. bekezdés, valamint a 14. Cikkbe ütköznek megsértésével jött létre, ezzel ellentétes, indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sérti.

II.b./ pont alapján, indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság, a Be. 373. § szerinti szabályait Alkotmányossági követelmény szempontjából vizsgálja meg a tisztességes eljáráshoz való joggal összevetve, s amennyiben alaptörvény-ellenes jogszabályt, vagy ilyen bírói gyakorlatot észlel, hívja

fel az Országgyűlést az Alaptörvénynek megfelelő jogalkotási kötelezettségének teljesítésére, illetve mondja ki Alkotmányos követelmény fennálltát e körben.

/III./ ÁLTALÁNOS EGYENLŐSÉGI JOG valamint a TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG alapján, a felülvizsgálati eljárásban Alaptörvény-ellenes jogszabály (Be. 424. § (1) bek.) alkalmazása okán, az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében rögzített, *tisztességes eljáráshoz való jog*, az Alaptörvény XV. Cikk (2) bekezdése szerinti általános egyenlőségi jog, továbbá az *Alaptörvény B) Cikk (1) bekezdés, T Cikk (3) bekezdés, valamint az Emberi Jogok, és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 04. napján Rómában kelt Egyezményt implikáló 1993. évi XXXI. törvény 6. Cikk. 1. bekezdés, valamint a 14. Cikkbe ütköznek a Kúria döntése ennek megsértésével jött létre, ezzel ellentétes, indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait sérti.*

Utóbbi /III. pont/ alapján indítványozom továbbá, hogy az Alkotmánybíróság, a Be. 424. § (1) bekezdésének „*kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt, ebben az esetben az indítványról nyilvános ülésen határoz*” rendelkezés vonatkozásában állapítsa meg, hogy az *Alaptörvény-ellenes, az általános egyenlőségi jog, a diszkrimináció tilalmába és a tisztességes eljáráshoz való jog* klauzulájába ütközik, ami miatt azt semmisítse meg, és hívja fel az Országgyűlést az Alaptörvénynek megfelelő jogalkotási kötelezettségének teljesítésére.

*

Indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság, Gyulai Törvényszék előtt 13.B.101/2013. szám alatt folyamatban volt, illetve a Szegedi Ítéltábl Bf.III.606/2015/150. sorszám alatti határozatait, illetve az alapul fekvő eljárásokat a kifejtettekből következően helyezze hatályon kívül, és utasítsa a bíróságot új eljárás lefolytatására, és új, a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalára.

A Be. 429/B.§ (1) bekezdése alapján, indítványozom, hogy az ügyben eljáró elsőfokú bíróság a jogerős ügydöntő határozat végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig függeszse fel, illetve a büntetés végrehajtását szakítsa félbe.

Amennyiben az elsőfokú bíróság a fenti kérelmet elutasítja, úgy indítványozom, hogy az Alkotmánybíróság, a Be. 429/C.§ az ügyben eljáró elsőfokú bíróságot hívja fel a jogerős ügydöntő határozat végrehajtásának az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig történő felfüggesztésére.

I n d o k o l á s

Az ügyben született bírói döntések az indítványozó Alaptörvényben rögzített jogainak súlyos megsértésével jöttek létre, a bírói döntések, illetve részben az az azok alapját képező jogszabályok az alábbiak szerint ellentétesek az Alaptörvénnyel.

I. A VÉDELEMHEZ VALÓ JOG MEGSÉRTÉSE

Az alapügyben 8 tárgyalási napon érdekellentétben lévő vádlottakért azonos védő járt el, a terheltti bűnösség megállapításnak ez is alapját képezte.

Az alaptörvény XXVIII. Cikk (3) bekezdése alapján a büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás bármely szakában joga van a védelemhez. Ezzel azonos módon rendelkezik az Emberi Jogok

Egyetemes Nyilatkozata (6.Cikk, 3. d), illetve a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (14.Cikk, 3. d), a bírói és a nemzetközi jogi gyakorlat is egységes abban a tényleges és hatékony védelem abszolút érvényesülésének követelményében, ezt az AB több eseti döntésében részleteiben fejtette ki (legutóbbi releváns AB döntés: 166/2011. (XII.20.) AB Határozat.)

A döntés alaptörvény-ellenességének e szempontú rövid lényege abban áll, hogy 8 (azaz nyolc) tárgyalási napon az elsőfokú bíróság előtt - 2013.10.15.; 2013.12.19.; 2014.04.09.; 2014.06.18.; 2014.06.19.; 2015.01.28.; 2015.01.29., 2015.02.13., - Vizin László VIII. rendű és [REDACTED] rendű vádlott védelmét azonos védő látta el. A védelem az ügyben kötelező volt, ugyanakkor a vádlottak között érdekellentét állt fenn, IV. r terhelő vallomást tett VIII. r vádlottra az eljárás során, (1) a hatékony védelem elve önmagában emiatt, az érdekellentét okán súlyosan sérült, (2) VIII. r Vizin László vádlott védelme érdekében nem volt jelen védő, azaz olyan személy távollétében lett lefolytatva az eljárás akinek részvétele törvény értelmében kötelező lett volna, (3) a VIII. r bűnösségét kimondó ítélet a IV. r terheltti vallomásán is alapul, azaz a bírói meggyőződés törvénysértő bizonyíték felhasználásával jött létre, hisz alapvető jog – védelemhez való jog – tartamának lényeges korlátozásával került beszerzésre IV. r terhelő vallomásának kirekesztésre az eljárásban nem került sor/.

A VIII. r. vádlott a bűncselekmény elkövetését mindvégig tagadta, IV. r vádlott előbb beismerte a bűncselekmények elkövetését, közvetett terhelő vallomást tett VIII. r-re, (úgy tudta hallomásból, hogy a termelők tudtak róla, hogy nem megy ki külföldre...) majd ezt a terhelő vallomást utóbb „visszavonta”, illetve azt is vallotta, hogy nem tudja, hogy melyik termelő miről tudott (↔).

Az elsőfokú bíróság ítéletnek indokolása komplex és összefoglalt jellegű, a fő vádlottak cselekményeinek bizonyítottságára épül, s ebből vezeti le mintegy következtetésképpen a kereskedő partnerek „termelők” – így Vizin L. VIII. r – bűnösségét is. E körben a releváns bűnösségi elem az, hogy tudott?/tudhatott-e?/bizonyosan nem tudott? VIII. r arról, hogy az áru nem külföldre, hanem belföldre megy, azaz, hogy arra kell-e ÁFÁt fizetni vagy sem. **IV. r -nek van olyan** – a bizonyítékok közül ki nem rekesztett – vallomása, hogy VIII. r tudott róla, amit ő az I. és a II. r vádlottól hallott /közvetett terhelő bizonyíték./, ez is része az eljárásnak, következtetésképpen a az ítéletnek, a bírói meggyőződésnek.

A magyar büntetőeljárás a szabad bizonyítás elvén alapul, a vallomás „visszavonása” jogintézményt nem ismeri, minden vallomás bizonyíték, azok egyenként és összességében alapozzák meg a bírói meggyőződést, azon alapul a bűnösséget megalapozó tényállás.

(A) Ugyanígy nem lehet elválasztani, szakaszokra szabdalni a védelemhez való jog szempontjából a személyi bizonyítékokat, azok egy egységet képeznek, függetlenül attól, hogy abban változás állott be vagy sem (tagadás-beismerés, vagy fordítva). Ebből pedig az következik, hogy a védői érdekellentét is csak a teljes szerves egységet képező ítélet, és az annak alapját képező büntetőeljárás egésze szempontjából értelmezhető, azaz, ha bármikor, és bármely rövid ideig állt is fenn érdekellentét az eljárásban, annak folyamatban léte alatt az a védelemhez való alapjog szempontjából szükségképpen kihat a teljes eljárásra.

(B) Az érdekellentét által létrehozott alaptörvény-ellenes állapot pedig súlyosan sérti az abszolút és korlátozhatatlan védelemhez való jog alaptörvényben védett elvét. Ebből következően, bármely

formában, akármilyen kicsi, vagy szűk körben is sérül a védelemhez való jog az érdekellentét miatt, azzal alapjog sérül.

/Jelen konkrét esetben **(I.) Az elsőfokú** bíróság akképpen igyekezett feloldani az általa is észlelt lényegében alaptörvény-ellenes, és jogellenes helyzetet, hogy kimondta, mivel utóbb **visszavonta** IV. r vádlott a beismerést, azaz a másokat – közte Vizin Lászlót is – terhelő vallomását, ezért megszűnt az érdekellentét amikor a „visszavonás” megtörtént. A magyar Be. nem ismeri a vallomás „visszavonásának” hétköznapi konyhanyelven, laikusok által sokszor használt intézményét. Ezen felfogás naiv módon igyekszik átlépni azon, hogy emellett ugyanakkor, **IV. r. vádlott terhelő vallomásrésze** nem került ki a bizonyítás anyagából. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és **összességében értékelte** ezen alapuló meggyőződése alakította ki a bűnösségi álláspontot. Az összességnek IV. r terhelő vallomásrésze is része. Részben kétségtelenül ezen alapul a bűnösség kimondása. Ezen túl, mivel az összességében értékelés az elsőfok mint ténybíróság révén az ő kizárólagos hatásköréhez tapad, ezáltal a fellebbviteli fórumok ezt a felülmérlegelés elvének megsértése nélkül el nem vonhatják, hisz azzal a bíró mérlegelésbe avatkozik bele a jogorvoslati fórum.

(II.) A másodfokú bíróság szintén (ahogy az elsőfok implicite) elismerte, hogy az érdekellentét fennállt, /Ld:T.Ít.27.old.(1)24.sor: *A védők, illetőleg az ügyész által jelzett eljárási hibák ugyan megvalósultak, a jelzett esetben az érdekellentétben álló vádlottak védelmét azonos védő látta el (...)*/ azonban ezt akképpen látta immár a másodfok, hogy kimondta, a 2014. június hó 09.-ei tárgyaláson az összes **teljes bírósági irat ismertetésre került**, ezzel az érdekellentét mint hiba is kiküszöbölésre került. Utóbbi azért nem elfogadható álláspont, mivel a) több ezer oldal, több mint 2 év tárgyalási anyag néhány óra (perc?) alatt nyilvánvalóan nem ismételhető meg ténylegesen, pusztán formálisan, amelyhez joghatás nem tapadhat. Ezen túl, b) a Be. nem „ismertetést”, hanem **a bizonyítás megismétlését** írja elő ahhoz, hogy a védelemhez való jog alaptörvénybeli sérelme orvoslása egyáltalán felmerülhessen, **azaz fel kellett volna olvasni** ezen felfogás szerint a 8 (azaz nyolc) teljes tárgyalási nap anyagát, amikor azonos védő járt el, VIII. és IV. r-ért. Ez nem vitathatóan nem történt meg, következésképpen az Alaptörvény-ellenes állapot tényszerűen fennáll.

(III.) A Kúria a felülvizsgálati eljárásban szintén szembesült a jogellenesnek tetsző helyzettel, ellenben kifejtette, hogy mind az elsőfok, mind a másodfok **tévedett** az érdekellentét fennálltatásán illetően, mivel az megítélése szerint valójában **nem állt fenn, egyáltalán**. Ennek oka, hogy mert IV. r bár kifejtette, hogy [REDACTED] azt mondták neki, hogy a kereskedők (így Vizin László is) „valószínű tudhatott” arról, hogy az árú nem megy ki Olaszországba, ennek ellenére azonban azt is elmondta, hogy nem tudja, hogy bármelyik kereskedő tudott-e arról, hogy nem megy ki az árú. Utóbbi alapján pedig álláspontja szerint kizárja az érdekellentétet, hisz azon kiragadott részmondat egység alapján nem, hogy nem terhelte, hanem tartalma alapján valójában mentette a terhelte, illetve, ahogy fogalmaz ez „*akár értelmezhető így is*” /K.10.o.(62)/. Akár?

Feltehetjük a kérdést a Kúria érvelése alapján, hogy akkor ebből következően, értelmezhetjük „*akár úgy is...*” hogy fennáll az érdekellentét? Ha vádlott számára ez a kedvezőbb, akkor miért nem így járt el a Kúria?

A logikai levezetés nem számol azzal a ténnyel, hogy a korábban elmondott IV. r vallomás tartalma az volt, hogy [REDACTED] azt mondták neki, hogy a kereskedők (így Vizin László is) valószínűleg tudhatott arról, hogy az árú nem megy ki Olaszországba. Ez továbbra is a bizonyítás része maradt, ezen alapul az elítélés **(ez egy tényszerű közvetett terhelő bizonyíték)**. Azaz, nem csak, hogy nem került kirekesztésre a bizonyítékok közül az érdekellentétet is magában hordozó vallomástöredék, de tényszerűen a terhelő bizonyítékok közül egyként lett bemérlegelve. Az az összbírói meggyőződésben szerepet játszott, ezért az Alaptörvény-ellenes állapot fennáll. Ha pedig nem lett része annak, azt meg kellett volna indokolnia az elsőfoknak amit nem tett meg, így annak tartalma nem tudható. Ha pedig nem tudható, akkor a Kúriának, az elsőfok mérlegelési tevékenységét átvennie nincs jogosultsága, bizonyosan nincs hatásköre ezt kimondani, hisz az az elsőfok kizárólagos mérlegelési körébe tartozik. /Lényeges megjegyezni, hogy bár a Kúria minden felülvizsgálati határozatában nyomatékallyal hangsúlyozza, hogy a tényállás és a bizonyítékok értékelésére nincs már hatásköre a felülvizsgálatban, sajátos módon a konkrét ügyben mégis igen mélyen megy bele a bizonyítékok utólagos hatáskörén kívüli értékelésébe, mérlegelésébe(!), amit jól példáz az „akár lehet így is” aggályos mondatrész érdemi határozatban kifejtése./

(Ahogyan az (I.) pont alatt kifejtésre került, a mérlegelés körébe tartozik s így az elsőfokú bíróság kizárólagos hatáskörébe, hogy az érdekellentéttel érintett vallomástöredéket miképpen értékeli a bűnösséget kimondó bíró. Ha egyszer az a bizonyítás anyagába került, az annak része is marad. Ha nem lett kirekesztve, arra nem lett hivatkozva, az indoklás a terhelő vallomástöredék-résszel nem foglalkozik, akkor az benne van a bizonyításban, benne van az ítéletben: része azoknak. Ezért is elfogadhatatlan a Kúria azon álláspontja, miszerint: (...) szövegrészt tartalmazó mondat értelmezhető akár a VIII. r terhelt javára szólónak (...) /K.10.o.(62)/ A Be. 4. § (2) bek. alapján, ha valami akár értelmezhető (?) kitétele azt is jelenti egyszersmind, hogy értelmezhető valami így is, úgy is. Azonban a Be. alapelve, hogy ha valami nem egyértelmű, és így is, úgyis értelmezhető, akkor azt mindig a vádlott javára, számára kedvezőbb módon kell értékelni. A Kúria, - bár önmagában jogszabálysértő módon az elsőfokú bíróság nem egyértelmű bizonyítékát értelmezi át, anélkül, hogy erre hatásköre lenne, - ráadásul az in dubio pro reo elvet is súlyosan sértve igyekszik megmagyarázni a több oldalról is nyilvánvalóan jogszabálysértő helyzetet. Arról nem is szólva, hogy önmagában a Kúria fenti idézett mondata minden egyéb nélkül önmagában bizonyítja, hogy nem egyértelmű, hogy terhelő-e, vagy sem IV. r tárgybeli vallomástöredéke (Akár?) következtetésképpen, azt terhelőnek, érdekellentétben álló vádlotttárs által megtettnek kell tekinteti. Ami nem egyértelmű, az aggályos. Ha pedig kétség aggály van az érdekellentét kérdésében, hogy lehet, hogy ezen aggályt nem a terhelt javára értékelte, hisz ez ráadásul az Alaptörvény által védett védelemhez való jog lényegéhez kapcsolódik!)

Jól látható, hogy a védelemhez való alapjog egyértelmű szabályait az érdekellentét viszonylatában három különböző bírósági szint három különböző módon értelmezte, mindegyik érezve ennek súlyát, jelentőségét, kiemelt szerepet szánva jelent az meg az indoklásban *(két bírói fórum kimondta, hogy tényszerűen fennállt az érdekellentét, de kiküszöbölődött eltérő indokkal /elsőfok; Tábla/, egy bírói fórum /Kúria/ szerint eleve nem is állt fenn: szerinte a korábbi bíróságok a mérlegelési kérdést(!) tévesen értékelték)*. A védelemhez való alapjog értelmezésében az érdekellentét alaptörvény-ellenes állapotot jelent, erőltetett, szűkítő értelmezéssel annak lényegi eleme nem üresíthető ki, azt az AB meg kell, hogy állapítsa, annak jogkövetkezménye (hatályon

kívül helyezés) kimondása mellett.

*

Fentiekén túl ki kell emelni, hogy az alaptörvény rendelkezése alapján, azon kógens rendelkezés amely szerint **az eljárás bármely szakában megilleti a védelem a terheltet**, a gyakorlatnak megfelelően a mindenkor a hatékony védelemre vonatkozik, amelyet mindig az érintett szemszögéből kell vizsgálni. A védelemhez való jog, ezért nem csak a jelenlét, az iratokhoz való hozzáférés, de a tárgyalás közvetlenségének jelentősége alapján a tárgyaláson való észlelés, részben a védelem felhasználása érdekében szükséges valamennyi információhoz adathoz való ott és akkori hozzáférést jelenti. Ez a tárgyalás közvetlensége esetén éppen akkor és csak akkor értelmezhető amikor a terheltre vonatkozó és az ügy bűnösséget megállapító tényeit megalapozó bizonyíték megszületik. Ez a konkrét esetben az adott tárgyalás IV. r általi konkrét vallomástöredék megtételekor volt. Ez pedig az ott és akkor megtett vallomásaához immanens módon kapcsolódik, attól el nem választható. Mindebből egyenesen következik, hogy ha abban az időpontban helyen nincs ott a másik fél érdekeiért az alaptörvény által is védetten jelen lenni hivatott védő, úgy erre vonatkozó jogait (kérdés, észrevétel, stb.) gyakorolni sincs módja. Értelemszerűen a vallomás utóbb (6 hó miatt) való felolvasásakor sem szegezhet kérdést a leírt jegyzőkönyvnek, ráadásul jelen esetben **a vallomások felolvasásra nem kerültek → csak az iratok formális ismertetésére került csupán sor**. Ez nem csak nonszensz, hanem súlyosan sértő alaptörvény-ellenes bírói döntéshez, bűnösség megállapításához is vezetett. Ilyen kiüresített formális értelmezés a tisztességes büntetőeljárás követelményét is tökéletesen aláássa.

Fentiekből az is következik, hogy az eljárás olyan személy távollétében került megtartásra akinek a részvétele kötelező, emiatt a határozatok hatályon kívül helyezése emiatt sem lett volna elkerülhető, jelen esetben pedig a védelemhez való jog és a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme miatt az AB megsemmisítési jogkörének gyakorlását igényli. *A védelemhez való jog abszolút védelem alatt áll, ezt kiterjesztően, nagyvonalúan értelmezni, mellőzni semmiképp nem lehet.* A védelemhez való jog az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében rögzített tisztességes eljárás elvéből (ld: 6/1998. (III.01.) AB hat.) fakad, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésben nevesített védelemhez való jogon alapul /ld. 25/1991. (V.18.) Ab hat., 166/2011. (XII. 20.) AB hat.).

A védelemhez való jog védői kötelező jelenlétet illető aspektusa abszolút védelem alatt kell, hogy álljon, s a védelemhez való jog ezen szűkebb keresztmetszete korlátozás alá semmilyen körülmények között nem kerülhet. Összefoglalva a védelemhez való jog kötelező jelenléti dimenziója abszolút és korlátozhatatlan, ezzel szemben semmilyen igazolható érv nem hozható fel. Hiszen míg a védelemhez való jog fegyveregyenlőséget érintő oldala ésszerű és logikus módon korlátozás alá eshet (pl. a védő ne ismerje a nyomozati egyébbizonyítékokat, ne tekinthessen be azokba korlátlanul, stb.), addig a terhelt kihallgatásakor, eljárási cselekményeknél való kötelező, gyanúsított kényszerített jelenléteinél (pl. fogvatartott gyanúsított kihallgatásánál) ilyen korlátozás a védő gyanúsított jogokat támogató oldaláról nem hozható fel. Mindebből következik, a védő pusztán jelenléte a hivatkozott esetekben nem csak, hogy kívánatos, de jogállami követelmény, a büntetőeljárás egészének garanciális eleme. A modern jogállami felfogásban a védelemhez való jog abszolút és korlátozhatatlanként van számon tartva az a tisztességes eljárásnak egyik biztosítéka, garanciájaként értelmezendő, ahogyan arra mind az Emberi Jogok Európai Bírósága / Imbriosca c Svájc 13972/88; Margus c. Horvátország, 4455/10./ mind az USA Legfelsőbb Bírósága /White v. Maryland 373 U.S.59. (1963), Hamilton v. Alabama 368 U.S.52. (1964) több eseti döntésében is rámutatott.

II. A TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG SÉRELME

Az alaptörvény XXVIII. Cikk(1) bekezdése alapján a terhelt az eljárás minden szakaszában megilleti a tisztességes eljáráshoz való jog.

„A tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó alkotmánybírói gyakorlatot összegző 14/2004. (V. 7.) AB határozata megállapította, hogy „a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. A büntetőeljárás szempontjából ezek a tételek a büntető igazságszolgáltatás történeti rendszereinek felhalmozódott tapasztalatán alapulnak. Eszerint: az igazság feltárásának az a legmegfelelőbb módja, ha az ítélezésben független és pártatlan bíróság nyilvános tárgyaláson, a bizonyítás tekintetében egyenlő jogokkal résztvevő felek aktív közreműködésével lefolytatott eljárás eredményeként, közvetlen észlelése útján szerzett bizonyítékok szabad mérlegelésével állapítja meg a büntető felelősségre vonás eldöntéséhez szükséges tényeket” (ABH 2004, 241, 266.). /11/2007. (III.7.) Ab hat.

Jelen ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog a bíróságok alaptörvény-ellenes módon való jogalkalmazása révén az alábbiakban nevesített egyedi esetek szerint vezetett alaptörvény-ellenes bírói döntésekhez.

II.-a/ Az elsőfokú alapeljárásban elfogult (törvényben kizárt) bíró vett részt (FÜGGETLEN ÉS PÁRTATLAN BÍRÓHOZ VALÓ JOG)

Az alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése alapján: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.* Ezzel azonos módon rendelkezik az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (6.Cikk, 1.), illetve a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (14.Cikk, 1.), a bírói és a nemzetközi jogi gyakorlat is egységes abban, hogy a tisztességes eljárás alapja a független és pártatlan bíró, ennek abszolút érvényesülésének követelményét az AB több eseti döntésében részleteiben fejtette ki (*legutóbbi releváns AB döntés: 166/2011. (XII.20.) AB Határozat.*) Az AB több alkalommal kifejtette már, hogy nem csak függetlennek és pártatlannak kell lenni, hanem annak is kell látszani, azaz, ha a pártatlanság látszata akár csak részben is megkérdőjeleződik, az alaptörvény-ellenes állapotot idéz elő. Az ügyben a terhelti oldalról több alkalommal merült fel, hogy **elfogult bíró** (azaz törvényben kizárt bíró) folytatta le az elsőfokú eljárást, azaz a független és pártatlan bíróhoz való jog sérült. Ennek kifogása mindannyiszor elutasításra került.

- (1) Két teljes tárgyalási napon(!) hosszú órákon keresztül, az ügyész által felolvasott vádat a téves és súlyosan jogszabálysértő, emberileg is megkérdőjelezhető bírói imperatív döntés, közhatalom gyakorlása általi kényszer alapján, állva kellett végighallgatni, valamennyi, köztük több beteg és idősebb vádlottnak is, többen rosszul lettek, erre a bíróság emberi méltóságukat súlyosan korlátozva közhatalmi eszközzel kötelezte őket, súlyos személyiségi jogszabálysértést hozva ezzel létre bármely jogszabályi alap, ésszerű érv, indok nélkül. A vád

végighallgatása alatti, semmilyen jogszabályhellyel alá nem támasztott **állásra kötelezés** a bíró által az ügyészi vád tekintélyének való tisztelgést szimbolizálhatja, hisz annak más ésszerű indoka nem lehet. A vádnak ilyenén fetiszizáló jellegű bírói alárendelődés, súlyosan aggályos metakommunikációs üzenetet hordoz magán az elviekben független, ráruházott igazságszolgáltatási közhatalmi jogai gyakorlásában szabad bíró kapcsán. Ennek elfogadhatóvá, megtűrhetővé nyilvánítása, az ilyen jogalkalmazással való bármilyen hallgatólagos szolidaritás a teljes igazságszolgáltatás tekintélyére súlyosan kihat. **/(a bírói pártatlanság látszata önmagában is súlyosan megkérdőjeleződik(1)/**

- (2) Az ítélet elsőbírói(!) indokolásában rendszeridegen, és súlyos aggályokat felvető oda nem illő, nem helyénvaló elem, **az ítélet indokolásában az: „ahogyan azt a perbeszédemben kifejtettem”** mondatrész jelenik meg, amit a Tábla, helytelenítve azt, a vádbeszéd nem elfogadható, szó szerinti átvételeként értelmez /T.27.o.(2)/. A bírónak nincs perbeszéde, ha van, az nagyon nagy baj. Ugyanakkor kiszólásjelleggel e mondatrész igazolja, hogy **a)** vélhetően szó szerinti szövegszerkesztő vádból való átemelése során – erre utalt a Tábla is, - a bírói ítéletben testet öltő meggyőződés struktúrájában, egy az egyben kerül átemelésre egy más érdekoldalon álló fél, a vádhatóság álláspontja, ezzel a **pártatlanság látszata súlyosan sérül (2a)**; illetve ebből az is következik egyszersmind, hogy **b)** **a vád apokrif perbeszédtöredékének** elsőfokú ítéletben megjelenése önmagában aggályt vet fel a kérdésben, hogy milyen ismeretlen, fel nem tárt, zárt, a védő előtt nem nyitott **kommunikációs csatorna** állhat vajon fenn az ügyész és a bíró, a vád és az ítélet között? **(pártatlanság látszata súlyosan sérül (2b))**? Az ilyen ismeretlen, homályos mögöttes helyzetek alapvetően fertőzik meg a független és pártatlan bíróság létébe vetett hitet. **/Sajátos módon a nagyszámú védő perbeszéd, soha semmilyen formában nem jelenik meg az ítéletben/,** Ezen elemek szintén árnyékot vetnek a határozatra a bíró független pártatlan mivoltjára, az ügyész javára. **/(a bírói pártatlanság látszata önmagában is súlyosan megkérdőjeleződik (2a); (2b)/**
- (3) A bíróság Vizin László terhelt – és többnyire a többi ügyben szereplő terhelt – **valamennyi védői, terheltti bizonyítási indítványt elutasította**, egytől egyig, kivétel és válogatás nélkül, ellenben **minden** ügyészi indítványnak helyt adott. Ugyanakkor nem indokolta meg, hogy az elutasítás min alapul (ld. mentő tényleges olasz CMR-ek, stb.) Fentiek, különösen előző két ponttal egybevetve kérdéssé teszik, hogy vajon egyetlen egy védői indítvány sem lehetett semmilyen módon releváns, ugyanakkor minden ügyészi szükségképpen az volt? **(a bírói pártatlanság látszata önmagában is súlyosan megkérdőjeleződik(3)/**
- (4) Az elsőfokú ítélet szóhasználata a terheltti vallomásoknál, a **„védekező jellegű”** kitélt alkalmazza, mint olyat, ami ennek okán – ha „védekező” - az szükségképpen valótlan, azaz aki védekezik, az lényegében nem mond igazat. Ez a szóhasználat és felfogás egy bírói súlyosan vádközpontú, negatívan értékelő pszichológiai attitűdöt és üzenetet feltételez, lényegében önmagában elegendőnek érzi valamely vallomásról azt rögzíteni, hogy „védekező” jellegű, ahhoz, hogy arról kimondható legyen, hogy az hiteltelen. Ezen felfogás alapján, ha valaki valóban nem követett el bűncselekményt és védekezik, akkor az szükségképpen hazudik is egyben? Logikailag is könnyen belátható, hogy a szóhasználat egy **rejtett, látens negatív értékelést hordoz magában**, a vád megalapozottsága irányába, ami különösen a fenti pontokkal egybevetve a bírói pártatlanság és függetlenség fennálltát

sztintén súlyosan megkérdőjelezi./ (a bírói pártatlanság látszata önmagában is súlyosan megkérdőjeleződik(4)/ .

Mind a Tábla, mind a Kúria észlelte a fenti aggályokat, azokat úgy vélte feloldhatónak, hogy egyrésztől implice szintén kimondta a tisztességes eljárás elvének sérelmét (Tábla, 25.o.(6)bek.), az „állva” kitétel kapcsán, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy ebből **önmagában** még nem lehetett a bírói elfogultságra következtetni. (Igen ám, de az elfogultságnak a fent felsoroltak szerint számos további eleme is fennállt, amik összességükben már aggálymentesen kijelenthetővé teszik az elfogultság kimondását). **A fenti bírói elfogultsági részelemek önmagukban is alapul szolgának a bírói elfogultság kimondására, a bíró ügyből kizárására, de együttesen, halmozottan, halmazati módon pedig napnál világosabban mutatják meg az elfogultság fennálltát, azt, hogy az alapügyben törvényben kizárt, elfogult bíró vett részt, illetve olyan, akinek pártatlansága látszata alapvetően kérdőjeleződött meg.**

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A Be. 1. § alapján a büntetőeljáráshoz a vád a védelem, és az ítékezés egymástól elkülönül. A Be. 4.§ (1) bekezdése alapján a vád bizonyítása a vádlót terheli. //és nem a bíróságot//

Alapvető alkotmányos szabály, hogy a bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, de annak is kell látszania. A fenti (1)-(4) pontok önmagukban külön-külön is nyilvánvalóvá teszik, hogy az ügyben első fokon eljáró bíró nem volt függetlennek és pártatlannak tekintendő, a terhelt erre vonatkozó Alaptörvényben rögzített joga súlyosan sérült. A bíró az ügyéssel sajátos, fel nem tárt kapcsolatban állt – hiszen hozzá a perbeszéd szövege szövegfájlban ismeretlen módon vélhetőleg eljutott, azt kritikátlan módon átvette szó szerint a „perbeszédemben már kifejtettem” formula révén egy az egyben emelte be az ítéletbe. Ezzel ugyanakkor tulajdonképpen a bíróság a vád terrénumába lépett át, szükségképpen kilépve saját szerepéből. Ennek pedig azért van kiemelt jelentősége, mert fenti tények, és leírtak a pártatlanság látszatát is tökéletesen és végérvényesen megszüntetik, ami pedig a nemzetközi gyakorlat alapján is olyan, mint ami fölött a terhelt jogainak védelme, annak e téren való korlátozhatatlansága miatt „szemet hunyni” nem lehet. Ez a jogállam alapvető intézményeibe (igazságszolgáltatás) vetett társadalmi bizalmat fertőzi meg, annak elhalásához vezet.

Amennyiben a bíró nem független, hanem a vád irányába elfogult (a szó hétköznapi értelme szerint is), úgy a bíróság a vádhatóság segítőjévé válik, megszűnik az Alaptörvényi garanciáktól övezett magasabb szintű pártatlan, igazságos és méltányos fórum lenni. Ezzel az ügyben eljáró bíró nemcsak, hogy a pártatlanság szubjektív tesztjében marad alul, de a kettős teszt objektív megközelítésében is, mind a védelem szempontjából, mind a terhelt oldaláról nézve **objektív kétely támasztható pártatlanságát illetően**. (ld.: 67/1995. (XII.7.) Ab határozat, ABH 1995, 346.)

Amikor a bíró akár csak részben akár csak látszólag ügyészi szerepbe lép, megsérti az eljárási szerepek funkció megosztásának elvét, a tisztességes eljárás, a fegyveregyenlőség alkotmányos alapelveit, és kiemelten és legfontosabbként a pártatlan, és független bírósághoz való jogtól fosztja meg a terheltet. A bíróság az eljárási funkciók „átjárhatóságával”, a közvádlói, és bírói szerepet összemossa, a vád és a védelem fölött álló igazságszolgáltatási funkció és lehetőséget ezzel megszünteti, mellérendelt partneri helyzetet teremt, ráadásul ezt az önmagában is jogellenes

„közösséget” kizárólag a közvádlóval véli fenntarthatónak, lebontja a törvény által megkívánt falat, amelyet a védelemmel fennálló falba tűnik beépíteni.

Ez az alaptörvény-ellenes helyzet a tisztességes eljárás alapvető követelményét sérti meg, és azon elv ellen hat, hogy a bírónak nem csak pártatlannak kell lennie, hanem **pártatlannak is kell látszania** (ld. : 17/2001. (VI.1.) Ab határozat ; 14/2002. (III.20.) AB Határozat, ABH 2002, 101., 33/2001. (VII. 11.) Ab határozat, ABK 2001, 347, 348, 349).

Semmi nem indokolhatja azt, hogy a tisztességes eljáráshoz való alapjog, szembekerüljön, bármely ennek kijátszására alkalmat adó céllal, vagy valamely büntető eljárásjogi megoldással (14/2002. (III.20.) AB Határozat, ABH 2002, 101, 108). Utóbbinak azért is van kiemelt jelentősége, mert található a jogorvoslati hivatkozások között olyan, amely azt mondja az elfogultságot implicit módon elismerve, hogy ez nem hatott ki az ügy érdemére. A független és pártatlan, azaz nem elfogult bíró a tisztességes eljárás legalapvetőbb attribútuma. Teljesen irreleváns, hogy ez az elfogultság, illetve a pártatlanság látszata, kihatott-e az érdemi döntésre. Ha az fennállt, a határozatot meg kell semmisíteni, mert a tisztességes eljáráshoz való jog sérült.

Összességképpen megállapítható, hogy fenti bírói magatartás alaptörvény-ellenes ítéletet eredményez, ellentétben áll a Be. 1. §, és 4.§ (1) bekezdésével, sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, a független és pártatlan bírósághoz való jogot, a fegyveregyenlőség, a tisztességes eljárás, valamint a védelemhez való jog alkotmányos alapelveit, az ügyben elfogult bíró járt el, ez alapján a határozatok AB általi hatályon kívül helyezésére, megsemmisítésére tesztek indítvány ezen okból.

*

/II.-b/ A tisztességes eljárás elvének sérelme (a bíró tárgyalásvezetési nehézségei okán, a terhelte megillető alaptörvényben rögzített jogok nem korlátozhatók)

/II.-b / (1) Az alaptörvény-ellenesség a másodfokú eljárás téves jogszabályértelmezése okán

A másodfokú ítélet az elsőfokú eljárás súlyos és elfogadhatatlan hibáit, a hatályon kívül helyezést elkerülendő, azzal igyekezett megindokolni, és védhetővé tenni, hogy kifejtette azok eredője:

- az ügy „elbírálása az emberi teljesítőképesség határait súrolta” (26. old. 2. bekezdés utolsó előtti mondat). Sem a bizonyítékok nagy mennyisége, sem a vádlottak, sem a vád tárgyává tett cselekmények nagy száma nem indokolhatja, továbbá, hogy
- „az ügy elbírálása a hatályon kívül helyezés határán mozgott.” (25. old. alulról 2. bekezdés utolsó mondat.)

Fenti kifejtett álláspont bár tényszerűen nem vitatható, ugyanakkor jelen AB indítvány szempontjából abban az értelemben merül fel, hogy másodfokú jogorvoslati elbírálási indok azaz a **tényleges jogorvoslati tartalom**, korlátozhatja-e (A) a terhelte tisztességes eljáráshoz, továbbá részben a (B) jogorvoslatihoz való jogát, illetve van-e olyan alkotmányosan védett, szükséges, és arányos ok (a bíró tárgyalásvezetési nehézsége, leterheltsége bizonyosan nem ilyen,) hogy erre alapítva másodfokú jogorvoslati fórum „átléphessen” alaptörvényben rögzített garanciális szabályokon, amelyek a tisztességes eljárás hiányát eredményezik?

Az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdése alapján: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.* Továbbá Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján: *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*

Egy demokratikus jogállam biztosítani köteles, hogy egy büntetőeljárás hatálya alatt álló személy jogaira és kötelezettségeire kiható, azt sértő, vagy veszélyeztető minden hatósági, bírósági döntéssel szemben jogorvoslattal élhessen.

Az alaptörvény-ellenes helyzet ezen aspektusa tárgybeli esetben akképpen valósult meg, hogy azért nem biztosítja a másodfok a tisztességes eljáráshoz aló alapjogot a terheltnek, mert azt a bíró tárgyalásvezetési nehézségei indokolják. Ezzel a másodfokú eljárásban, a jogorvoslat során sérül a tisztességes eljáráshoz való alapjog, tekintettel arra, hogy azt a bíró emberi tényezőinek nehézségeivel szembeállítva utóbbit magasabb rendű védendő érdekként állítja szembe a másodfok a terhelt alapvető jogaival, a hatályon kívül helyezéssel orvosolható fair eljárással.

A Kúria szintén utal arra, hogy maga sem értette a Tábla erre vonatkozó érveit, hisz a Tábla hatályon kívül helyezéssel összefüggő „dilemmáiban” nem Be. abszolút hat. kiv. okok jelentek meg, hanem a „tisztességes eljárás, a vád tényállásának, és a vádbeszédnek az átemelése”/K.12.o. (83). Amiről pedig kifejti, hogy azok nem tartoznak a feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértések közé, azaz nem kellett hatályon kívül helyezni. *(Utóbbi Kúriai mondat azért is különösen elszomorító módon aggályos, mivel ezzel a tisztességes eljárás alapjogát degradálja Kúriai szinten olyanná, mint amivel érdemben nem kell foglalkoznia egy bíróságnak, hisz az jelentéktelen apróság a feltétlen Be. 373.§ szerinti hat.kiv. okok mögött, amelyek a hatályon kívül helyezést – álláspontja szerint - kizárólag indokolhatja. A Kúria elfelejti, hogy a Be.373. §, hat.kiv.okok a tisztességes eljárás alapjogának egyedi leágazásai.)*

Mindezen túl, az Alaptörvény, a nemzetközi egyezmények, az Alkotmánybíróság, és az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata által kimunkált egységes értelmezés szerint, ahhoz, hogy a jogorvoslat ne csak formális, hanem érdemi, tartalommal bíró legyen, az állam, illetőleg a jogalkotó nem csak pusztán jogorvoslatot kell, hogy biztosítson, hanem hatékony jogorvoslatot. Ott ahol, semminemű jogorvoslat nincs, vitán felül értelemszerűen hatékony jogorvoslatról sem beszélhetünk, az ilyen szabályozás pedig egyértelműen az Alaptörvény fenti rendelkezésébe ütközik.

Kétségtelenül a hatályon kívül helyezés tekinthető önmagában is jogorvoslatnak, főképp, ha a vádlott érdekeit védendő kerül alkalmazásra. Azonban, ha a vádlott alapvető jogaira, érdekére negatív előjellel hat ki, jogait sértő módon jelenik meg, és ez ellen nem létezik jogorvoslat, ekkor már sem vádlottat megillető jogorvoslatról, de kiváltképp a vádlottat megillető hatékony jogorvoslatról nem beszélhetünk. A vádlottnak a büntetőhatalommal szemben jogos érdeke, hogy vele szemben a büntetőeljárás a jogszabályoknak megfelelő eljárás keretében és módon folyjon le, illetőleg annak feltételei fennállása esetén az szűnjön meg vele szemben. Amennyiben ez egy megtámadhatatlan másodfokú bírói döntés következtében nem lehetséges, ez egyszersmind súlyos sérelmet jelent számára a vádlott büntetőeljárás megszüntetéséhez fűződő alapvető joga oldaláról

nézve. Mindebből következik, hogy ekkor számára jogorvoslat – még hozzá hatékony jogorvoslat – szükséges ahhoz, hogy az ezen alapvető jogait sértő az eljárást újra elindító döntéssel szemben annak esetleges jogszabálysértése esetén egy fair eljárásban megfelelő védelemben részesülhessen. Ennek a védelemnek a biztosítása az állam elsőrendű kötelezettsége. **Ezen jogától, a „bíró tárgyalásvezetési nehézségei” (emberi teljesítőképesség határán túl mozgó eljárás...)-ra hivatkozással nem fosztható meg.**

Alaptörvény által védett jog (tisztességes eljáráshoz való jog, jogorvoslathoz való jog) más jog által (bíró nehézségei) nem korlátozható, nem állítható szembe egymással, ennek korlátozása ilyen hivatkozással sem nem arányos, sem nem szükséges, sem nem indokolható józan ésszel sem.

Mindazonáltal ki kell emelni, hogy ráadásul a Be. biztosít megoldást az „*emberi teljesítőképesség határait súroló*” ügyek kezelésére, ilyen a vádlottak nagy száma, az ügy terjedelme, → **az öttagú tanács elé utalást** (két hivatásos bíró, három ülnök)/Be. 271. § (2) bek. a) /. Ez a FAIR, tisztességes eljárási garancia is egyben a terhelt számára!

A Táblának fentiekből következően a tisztességes jogorvoslati eljárásban, ha azt állapítja meg, hogy /A/ az ügy az emberi teljesítőképesség határait súrolta, és /B/ az ügy a hatályon kívül helyezés határán mozgott, akkor = a Be. 373. § II. a) alapján mivel a bíróság nem volt törvényesen megalakítva a hatályon kívül helyezés és új eljárásra utalás mellett kellett volna határoznia. Ha ugyanis „súrolta” a határokat ez a terheltti jogokat önmagában korlátozza, hiszen nem egy teljes, és nehézségek nélküli bíró tárgyalta le az ügyet, s hozott határozatot, hanem egy súlyos nehézségekkel küzdő, az „*emberi teljesítőképesség határain mozgó*” azaz a kifulladás határain mozgó bíró. Hogyan volna tőle elvárható, hogy minden garanciális elemre kiegyensúlyozottan figyelve korrekt és fair, a többi terheltet megilletőkkel azonos adekvát garanciákat nyújtson az eljárásban? A tárgyalás bíró általi levezetése nem egy sportverseny, ahol a minél nagyobb emberi teljesítőképésen, hanem a terhelt jogainak garanciális védelmén, a tényállás kiegyensúlyozott és korrekt lefolytatásán kell, hogy legyen a hangsúly. Ha ez nem így van. Az nagyon nagy baj. Jelen ügyben épp emiatt utóbb vált megállapíthatóvá, hogy jelen konkrét egyedi esetben, az adott bíró a másodfok megítélése szerint a tárgyalásvezetés során az emberi teljesítőképesség határán mozgott amiből az következik, hogy az ügy nagy terjedelme, összetettsége miatt az ügy csak öttagú tanácsban lett volna, illetve tárgyalható tisztességesen, azaz az elsőfokú bíróság utóbb megállapítható módon nem volt törvényesen megalakítva, az ítéletet hatályon kívül kell helyezni a Be. 373. § II. a) pont alapján is.

Amennyiben az AB a fenti utóbbi gondolatmenettel ért egyet, ezen az alapon is indítványozom, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme miatt az alaptörvény-ellenes döntést mondja ki, és semmisítse meg, az alapul fekvő határozatokat, az öttagú tanács melletti újratárgyalásra kötelezés mellett.

*

/II.-b / (2) A Be. 373. § rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességi aggályai

Az abszolút hatályon kívül helyezési okok, a tisztességes eljáráshoz való alapjog eseti leágazásait jelentik (olyan személy távolléte, törvényben kizárt bíró stb.), azok annak az anyajogból levezetett származékai. Attól függetlenül, hogy azok a Be. 373. §-ban nevesítésre kerülnek-e vagy sem, azok alapja akkor is a tisztességes eljáráshoz való jog marad. Ha a bíró

azt észleli, hogy az elsőfokú tárgyalás/ítélet a tisztességes eljárás absztrakt jogát sérti, (ahogy *tette azt kimondva, kimondatlanul a Tábla, illetve a Kúria*), akkor (A) vagy neki, a Táblának kellett volna az AB-hez kell fordulnia az eljárás felfüggesztése mellett az explicit hatályon kívül helyezési ok hiányát, alaptörvény-ellenes jogszabály (Be. 373. §) alkalmazási kötelezettségének fennálltát észelve, hisz a tisztességes eljárás egyéb okának megsértése miatt nem lehet jelenleg egy ügyet hatályon kívül helyezni, vagy (B) hatályon kívül kellett volna helyeznie az alapítéletet a tisztességes eljárás fenti megsértése okán, a Be. 373. § II. a) pont, az előbbi alpont alatt kifejtettek miatt.

(A védelem álláspontja szerint a Tábla „*hatályon kívül helyezés határán mozgó*” eljárásra utalása, ennek a Kúria által „*semmitel meg nem jelölt*” mivoltjára hivatkozása is arra a zavarra utal, hogy jelenleg kétségtelenül nincs olyan kifejezett külön rendelkezés a Be. 373. § rendelkezései között amely a tisztességes eljárás megsértésének „egyéb okaként” nevesítene külön kifejezett lehetőséget a hatályon kívül helyezésre. Erre utalhat a Tábla helyes jogérzéssel, de valóban nehezen megragadható, „*hatályon kívül helyezés határára*” utaló ítéleti hivatkozása, mely alapján szükségét érezte ennek – igaz semmilyen jogkövetkezményt maga után nem vonó – kinyilvánítását is az ítéletében. És amivel a Kúria, épp annak egyértelműen nem konkretizált mivoltja miatt nem tudott mit kezdeni, s emiatt utalt logikus módon a hivatkozásra mint megfoghatatlan „dilemmára”. /Kúria **vg.12.old.(82)**/, kimondva, hogy „*(...)a hatályon kívül helyezés dilemmáját a Tábla semmiben nem konkretizálta(...)*”, ugyanakkor a tisztességes eljárás sérelmére utalást maga is nevesítette /**uott.(83)**/. Ennek azért is kiemelt jelentősége van, mivel a tisztességes eljárás sérelmére utalást, mint általa sem cáfolt dilemmát maga a Kúria is külön is megjelenítette a **határozatában**, igyekezve nem reagálni annak tartalmára, habár kétségtelenül körbeírta az észlelt problémát. A nagyobbik baj, hogy a Kúria hivatkozott bekezdése lényegében tartalma alapján azt foglalja magába, hogy attól, ha egy eljárás tisztességtelen, nem fair (ld. „dilemma”), attól az még nem alap a feltétlen eljárási szabálysértésre, ami nagyobb perspektívából tekintve a helyzetre valójában egy jogilag nonszensz megfogalmazás.)

Épp utóbbiak miatt kiemelten szükséges, hogy az AB alkotmányos követelmény szempontjából is vizsgálja meg a Be. 373. § -át, hogy jelenleg van-e lehetősége a bíróságnak, ha ezt észleli, hogy önmagában a tisztességes eljárás sérelmére való hivatkozással hatályon kívül helyezzen egy határozatot, ha a Be. 373. § -ba külön nem illeszthető, de a tisztességes eljárás alapjogából egyébként levezethető bírói jogalkalmazási jogsértéssel szembesül, vagy ilyen esetre a törvény jelenleg nem tartalmaz szabályt, azaz az Országgyűlésnek mulasztásban megnyilvánuló jogszabálysértése áll fenn?

Indítványozom, hogy amennyiben az AB utóbbit állapítja meg, úgy erre tekintettel, a tárgybeli bírói döntések megsemmisítése mellett a jogszabály alaptörvény-ellenességét is állapítsa meg, és hívja fel az Országgyűlést ennek orvoslására, jogalkotási kötelezettségének teljesítésére.

*

II.-c/ Az indokolási kötelezettség megsértése miatt létrejött alaptörvényellenesség

(A) Általában az indokolási kötelezettség hiánya, (B) A büntetés kiszabására kiterjedő alaptörvényellenesség, (C) A Kúria Alaptörvénybe ütköző Kollégiumi véleménye miatti jogellenes gyakorlat

AD (1) AZ INDOKOLÁS TÖRVÉNYSÉRTŐ HIÁNYA ÁLTALÁBAN Fentiekén túl, a bíróság indokolási kötelezettségének lényeges, az ügy érdemére kiható körben, **TÖBB SZEMPONTBÓL nem tett eleget**, (I.)*bizonyítékértékelés indokolás hiánya*, (II.)*jogi indokolás hiánya* – III. *a büntetés kiszabásának indokolás hiánya*). A bíróság indokolása ennek következtében oly mértékben hiányos, hogy nem állapíthatóak meg, hogy a büntetőjogi felelősséget megalapozó lényeges **tények**, min alapulnak, illetve, hogy milyen tartalmú mérlegelés révén jöttek létre. Az ítélet **jogi** indokolást egyáltalán nem tartalmaz, a **büntetéskiszabására** vonatkozó indokolás pedig törvénysértően hiányos. Egyáltalán nem derül ki, hogy kit tekint a bíróság a kts.csalási cselekmény konkrét (a) passzív alanyának, azaz a kts. csalásra figyelemmel, kit tévesztett meg ténylegesen az I. r vádlott?

A büntetőeljárásban a bíróság a büntetőjogi felelősségről való döntése, a személyi szabadság totális elvonásának joga, rendkívüli közhatalmat jelent. Ennek egyik leglényegesebb korlátja, a bíróság indokolási kötelezettsége. A bizonyítékokat a bíróság egyenként és összességében egymással egybevetve kell, hogy értékelje, ezzel kell, hogy mind a vádlott mind a társadalom számára a közhatalom gyakorlásáról számot adjon, az kontrollálható, értelmezhető legyen. Ez a kötelezettség, – mind a konkrét vádlott, mind a társadalom részére - követhető módon kell, hogy láttassa, mik voltak azok az elemek, amelyek (I)a tényállás összeállításához, (II)jogi indokoláshoz, ezen felül (III) a büntetés kiszabásához vezettek. A bíró ítéletében ezt magyarázza meg, vezeti le, erről ad számot amikor indokol, ez a döntésből fakadó leglényegesebb bírói közjogi kötelessége. Az indokolásnál abból kell kiindulni, hogy annak egzaktnak, egyértelműnek, következetesnek, logikusnak, ésszerűnek, és meggyőzőnek kell lennie, hogy világos legyen mindenki számára, hogy mi az oka az elítélésnek. Az indokolásban hiányos, homályos, önmagával, a rendelkezésre álló tényekkel ellentétes értékelés nem lehet.

Jelen ügyben a bíróságok indokolási kötelezettségüket súlyosan megsértették, részben hiányos, részben a felelősséget érintő lényeges kérdésekben ellentmondásos értelmezést mutatnak, részben a rendelkező rész és az indokolás teljesen ellentmondó, illetve több helyen a bíróság indokolási kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget (ld. jogi indokolás teljes hiánya).

Kifejtetten túl, az alábbi lényeges bűnösségi, büntetéskiszabási, és minősítési kérdésekben a bíróság indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az elsőfokú ítélet felülbírálatra lényegében alkalmatlan volt annak meghozatalakor is.

E garanciális jelentőségű indokolási kötelezettség megsértése három oldalon jelenik meg, az I. r terhelt szempontjából, mindhárom indokolási spektrumnak egymással egyenrangú kiemelt jelentősége van az alábbiak szerint:

- (1) bizonyítékok indokolása – **tényállás** – bizonyítékok értékelése (egyenként és összességében egymással egybevetve, SZÁMADÁS a tényállás mikénti összeállításáról),
- (2) jogi indokolás – **minősítés** – jogi indokolás (szubszumálás), a cselekmény tényállásának büntetőjogi következményei levonása,
- (3) büntetés kiszabásának indokolása – **büntetéskiszabás** – szankció indokolás (miért ez/ekkora mértékű büntetés, a joghátrány a terhelt számára nyilvánvalóan ez a legfontosabb, alapvető, egzisztenciális értelemben közvetlenül érintő elem)

(Kiemelést érdemel, hogy a Kúria **Bkv. 1-es állásfoglalás /C.III.2. a) pont/** lényeges különbséget tesz a bizonyítékok értékelésének indokolási hiányossága/ellentmondásossága, valamint a jogi

indokolás hiányossága körében a Be. 373. § (1) bek. III. pontja alapján a hatályon kívül helyezés szempontjából. Kiemeli, hogy előbbi esetben szigorú értelmezésnek van helye, amennyiben nem egyértelmű – hanem pl. következtetésre lenne szükség(!) a tényállás-megállapítási bizonyítékértékeléshez, akkor **kell hatályon kívül helyezni** (azaz itt a határ) – míg a jogi indokolás hiányánál ha a hiány ellenére következtetéssel levezethető az értelmezés, akkor nem kell hatályon kívül helyezni, ez minimumként elfogadható a hatályos bírói gyakorlat alapján. **Ennek e körben azért van kiemelt jelentősége, mert ebből eredően a bizonyíték értékelő, tényállást megállapító indokolás körében csak a legszigorúbb értelmezésnek van helye, azaz, ha tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése körében az indokolás lényeges kérdésben hiányos, a határozatot mindenképp hatályon kívül kell helyezni.** Konkrét esetben tekintettel arra, hogy a fenti a) -tól e) pontban felsoroltak oly mértékben teljes mértékben ellentmondásos és hiányos indokolást tartalmaznak, hogy azok még következtetéssel sem értelmezhetők, így a fenti indokolási hiányok okán, azok egyenként és külön-külön is szükségképpen csak a hatályon kívül helyezésre vezethetnek.

Ad(2): Jogi indokolás hiánya Egy ítélet jogi indokolása tényszerűen a szubszumálás folyamatát jelenti, ennek a speciális és generális prevenció szempontjából kiemelt jelentősége van. A bűnösség kimondásában ez az alapvető. Az, hogy a megállapított tényállás mely bűncselekmény minősítését hozza létre, még a legegyszerűbb bűncselekményeknél is magyarázatra szorul, annak a folyamatát, hogy **a)** a történeti tényállás mely rész-eleme/mozzanata rendelődik alá mely Btk. tényállási elemhez /pl. „azzal, hogy ekkor és így elvette...valósította meg a lopás Btk....stb.”, majd ezt követően: **b)**, hogy az adott cselekményösszesség, miért az adott és nem más bcs.t valósít meg, illetve, hogy **c)** alapeset, vagy minősített eset, és ez mi miatt az. Jól látható, hogy a jogi indokolás folyamata szükségképpen minimum további 3 egymásra épülő részelemből áll össze, ezt úgy mond „megspórolni” a vádlott hátrányára nem lehet, az nem fair sem vele, sem a társadalommal szemben. Az ítéletnek épp az az egyik legfontosabb üzenete a társadalom számára, hogy megmagyarázásra kerüljön, valamely cselekmény miért minősül bűncselekménynek, és miért pont annak a bűncselekménynek, más cselekmény pedig miért nem az.

Sajnálatos módon jelen ügyben a bíróság a jogi indokolási kötelezettségének kifejtettékre figyelemmel egyáltalán nem tett eleget. Nem indokolta meg, hogy (1) mely módon realizálódott a vagyoni előny a terheltnél, (2) miképpen látja bizonyítottnak, hogy az áru nem ment ki más EU országba (pl. Románia) a fenti pontok, a bonyolult jogi megítélésű cselekmény jogi indokolást nem tartalmazza.

A Kúria Bkv.1-es állásfoglalása rámutat arra, hogy az indokolási kötelezettség megítélése enyhébb a jogi indokolás kör tekintetében mint a tényállás tekintetében (Ld. előző pont alatt) ugyanakkor itt is visszaköszön ami a törvényes vád hiányát is okozta, hogy nem tudjuk meg az ítéletből, hogy mi az I. r vádlott konkrét megtévesztő magatartása(?), amivel a cselekményt elkövette, hisz kereskedőként, eladóként, azzal, hogy eladta a terméket, nem vállalt szükségképpen felelősséget arra is, hogy az áru hova kerül. Ehhez az anyagi haszonból való nyereségét – amelyre adat, ítéleti megállapítás jelenleg sincs – kellett volna megállapítani, s ennek megállapítására vezető tény és jogi helyzetet indokolni. Ez az ítéletben nem található.

Ad(3): Büntetéskiszabási indokolásának törvénysértő hiánya A büntetéskiszabás vitán felül a terhelt számára legfontosabb, legnagyobb jelentőségű része az ítéletnek, ebből derül ki számára, hogy az

elevenébe vágó, legalapvetőbb jogaitól megfosztó korlátozások hatálya alatt meddig áll, meddig kell állnia, meddig kerül sor alapvető jogaitól való teljes megfosztására. Ezen jogi indokoláshoz hasonlóan méltatlanul mellőzött elem ugyanakkor garanciális jelentőséggel bír, a felülvizsgálat szempontjából lényeges **anyagi jogi természetű** jogsértést valósít meg, azaz két okból is vizsgálendő, alábbiakban az indokolási kötelezettség kerül vizsgálatra.

A **Kúria Bkv. 1-es** állásfoglalásban külön is kiemelésre kerül a büntetéskiszabás indokolás összefüggésében, hogy a Be. 373. § (1) bek. III. pont a) és b) pontját figyelembe véve: „Ezen okok csak akkor vezetnek hatályon kívül helyezéshez, ha szoros összefüggésbe hozhatók a (...) büntetés kiszabásával” /1.Bkv. C.,III.1.pont/

(A) Jelen ügyben az állapítható meg, hogy a bíróság a VIII.r. vádlott vonatkozásában enyhítőként értékelte: büntetlen előéletét, és az időmúlást. (B) A büntetéskiszabás körében ugyanakkor további olyan lényeges indokolási jogszabálysértések jelennek meg, amelyek a büntetésre kiható lényeges büntető anyagi jogi szabályok megsértése miatt.

a) → **fokozatosság**: Ha csak a Btk. tényállásoktól-ig módon meghatározott büntetési tételkereteit vesszük figyelembe, még a középértéket alapul véve is laikusként az a hamis illúzió alakulhat ki, hogy a büntetés kiszabását a megadott keretek között csak ezt figyelembe véve kell kiszabni. Ugyanakkor a fokozatosság alapelve, a büntetés végrehajtásának felfüggesztése lehetősége szabadságvesztés kiszabása esetén vizsgálat alá kell, hogy kerüljön. A cselekmények köztudottan „elszaporodott” (ld. Kúria 56 Bkv) voltára hivatkozás ma már nem tartható fenn. Ezen tény a bíróság törvénysértő módon róta a vádlott terhére, amely a büntetés kiszabására lényegesen kihatott. Itt köztudomásra hivatkozni súlyos évekkel jelentő szankciónál nyilvánvalóan nem lehet, az elszaporodottságra vonatkozó statisztikát ugyanakkor a bíróság nem rögzít. Ilyet az ügyész nem nyújtott be, így azt figyelembe venni, nem lehet, ahogyan azt a 10/2014. EBH is kifejti, a védelem ezen Kúriai döntést e körben is irányadónak tekinti.

b) → **enyhítő szakasz** (első büntényes elkövető) Fentieken túl a felfüggesztett szabadságvesztésen túl a bíróság a büntetéskiszabás során szintén szem előtt kell, hogy tartsa a Btk. 82. § szerinti büntetés enyhítésének lehetőségét, amely a 2-8 éves tételkeretre figyelemmel 1 év minimumot tesz lehetővé. A bíróság ilyenkor az eset összes körülményeit kell, hogy számításba vegye, nevezetesen a bírói gyakorlat körében ilyen tényező lehet, ha a kárt tényszerűen megtérítette. Ezt a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia, függetlenül attól, hogy azt a bíróság határozata tartalmazza-e vagy sem.

c) → **enyhítő körülmények** (törvénysértő módon nem kerültek figyelembe vételre) A 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő cselekményben a bíróság azt állapította meg, hogy a halmazati cselekményt elkövető, nem vezető szerepű vádlott vonatkozásában súlyosító körülmény a cselekmény az elszaporodottság. Utóbbi egy a cselekménnyel semmilyen formában kapcsolatba nem hozható, pénzbírságot maga után vonó cselekmény, ezt a töretlen bírói gyakorlat alapján lényegében a büntetlen előélettel azonos módon lehet figyelembe venni, előbbi pedig „elszaporodottság” (ld. a) pont) önmagában nem vehető figyelembe. Ebből viszont az következik, hogy az enyhítő körülmények kiemelt hangsúlyt kapnak, ezt a bíróság is kiemelte, hogy azok nagyobb számban állnak fenn. Ennek alapján a fokozatosság elve, a belső arányosság, az enyhítő körülmény ilyen kiemelkedő jelentős súlya miatt a 2 év minimum börtönbüntetés, annak akár 5 év időtartamra felfüggesztett formája lett volna a kedvezőbb a vádlott számára. Ebből fakadóan a 4 év végrehajtandó börtönbüntetés az

enyhítő körülmények nem kellő súllyal való értékelése okán büntető anyagi jogi jogszabályok megsértése miatt lényegesen súlyosabb büntetéshez vezetett, emiatt az törvénytörésnek minősül.

III. ÁLTALÁNOS EGYENLŐSÉGI JOG; TISZTESSÉGES ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG

Alaptörvényellenes diszkrimináció az ügyész számára többletjogosítványok biztosítása a Kúria előtt a felülvizsgálati eljárásban (ALAPVETŐEN: A XV. cikk (2) bek (diszkrimináció tilalma), TOVÁBBÁ: XXVIII. cikk. (1) bek., (3) bek, (tisztességes eljárás, fegyveregyenlőség elve, védelemhez való jog)

A védelem az ügyben nyilvános ülés tartását kérte a felülvizsgálati eljárásban, ezt a Kúria elutasította, kifejtve, hogy erre csak akkor köteles, ha azt az ügyész kéri. Mindezzel alaptörvény-ellenes állapot állt be a felülvizsgálat során, amely a Kúria határozatának AB általi megsemmisítésével orvosolható kizárólag. A terhelt alapvető jogainak sérelme az alaptörvény-ellenes Be. 424. § (1) bekezdésének tárgybeli esetben Kúria által való alkalmazása révén következett be, azzal, hogy bár kérte nyilvános ülés tartását, az elutasításra került arra hivatkozással, hogy az csak akkor kötelező, ha azt az ügyész kéri. Ezáltal vele szemben diszkrimináció következett be az ügyész javára, illetve a tisztességes eljáráshoz való alapvető joga sérült.

*

Az alaptörvény XV. Cikk (2) bekezdés alapján Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A Be. 424. § (1) A Kúria a felülvizsgálati indítványt tanácsulésen bírálja el, **kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt, ebben az esetben az indítványról nyilvános ülésen határoz.**

A Be. szabályain megkérdőjelezhetetlenül átvonul, hogy a terheltet az eljárás teljes tartama alatt korlátozás nélkül illeti meg a védelemhez való jog, a terhelt az eljárás **bármely szakában, írásban, szóban, szabadon védekezhet.**

Ezen pont részben és elsődlegesen /I./ az általános egyenlőségi klauzulát, részben a /II./ védelemhez való alapjogot, illetve a /III./ tisztességes eljáráshoz való jogot (fegyveregyenlőség elvét) is súlyosan sérti. A terhelt a büntetőeljárás során kiszolgáltatott helyzetben van, a fenti 3 /I./-/III./ alapelvek tekintetében az őt megillető kógens védelem abszolút, kivételt és korlátozást nem engedő, szükségesség és arányossági kérdések alapvetően nem állíthatók szembe vele. Azonban még ennek másodlagos „kettős teszt” nemzetközi gyakorlatban kimunkált vizsgálata is arra az eredményre vezet, hogy a rendelkezés súlyosan Alaptörvény-ellenes, az semmilyen egyéb érdekekkel szembe nem állítható, **egyoldalú és indokolatlan, szükségtelen előnyt biztosít az ügyész, a vádhatóság számára.**

A terhelt részéről a kommunikáció a hatóság/bíróság felé, szóban, írásban, vagy a közvetlenség észlelete alapján a bíróság felé intézett kommunikációs aktusokkal valósul meg. Az, hogy a terhelt, közvetlenül, **szóban** az őt megítélő Kúriai Tanács előtt **szabadon elmondhassa védekezését, illetve ezt a védője megtehesse, a védekezéshez való jog egy vitathatatlan és igen jelentős szubsztanciális részeleme**, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének nyilvános tárgyaláshoz való jogra hivatkozása, a nyilvános ülés kategóriájával esik ekkor egybe, hisz a felülvizsgálat az egyik legutolsó jogorvoslati fóruma a terheltnek. Ennek jelentősége a legősibb emberi ösztönszinten is könnyen megérthető. A védekezés különböző csatornái közötti szelektálás a fenti alapjogok meg nem engedett korlátozását jelenti önmagában is, pláne, ha az az egyik eljárási résztvevő részére törvény által szentesített módon, alaptörvényben nem védett jog vagy cél nélkül korlátozásra kerül. A büntetőeljárási törvény, az Alaptörvény és egyéb törvények is több helyen kifejezésre juttatják a szóbeli, verbális közlés súlyát, jelentőségét, a védekezés legősibb immanens alapja a védő **beszéd** annak eljárásban való bármilyen korlátozása jogellenes, a védőbeszéd(!) kapcsán annak korlátozhatatlanságára több elvi jelentőségű eseti döntést is találhatók. Ez a nyilvánosság társadalmi kontrollja alapjog által védett mivoltja oldaláról is alapvető jelentőségű. Jelen esetben azonban ettől lényegesebb, hogy **a hivatkozott Be. szakasz nyilvánvaló és durva diszkriminációt valósít meg**, hiszen a terhelt terhére(!) szóló ügyészi indítvány, és konjunktív elemként erre vonatkozó ügyészi tárgyalás tartási kérelem esetén kötelező szabályt fogalmazza meg, amellyel a felülvizsgálat esetén, a tárgyalás közvetlenségének minden pozitívumát magában hordozó monopóliumát teremti meg az ügyész számára. Teszi ezt anélkül, hogy ennek (A) *ésszerű indoka, oka volna*, (B) *anélkül, hogy ezt a védelem irányába bármely eszközzel kompenzálná (fegyveregyenlőség)*, illetve (C) *ténylegesen csonkolja a védelemhez való jogot, illetve a tisztességes eljárás alapját semmisíti meg*. Következik ez abból, hogy a védelemnek és a terheltnek, a jelenlegi Be. 424. § (1) bekezdésének jogszabályi rendelkezés alapján esélye sincs arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban a számára lényeges, a tisztességes eljárást biztosító közvetlenség elvét alapul vevő nyilvános ülés tartását kikényszerítthesse. A terhelt ilyenén kiszolgáltatottsága a tisztességes eljárás alapvető jogától fosztja meg a felülvizsgálati eljárásban.

A Be. és az Alaptörvény rendelkezései alapján a bíró a döntést a jogszabályok, és saját meggyőződése alapján hozza meg. Ez a meggyőződés szubjektív, épp az ügyészi és védői érvek racionalitásán, logikus mivoltján, de **egyéb metakommunikatív elemeken is alapul**, a terhelt és a védő ezen metakommunikatív többletelem védekezési aspektusától lett megfosztva az eljárásban, s ezt a többletjogot biztosítja alaptörvény-ellenesen a Be. 424. § (1) bek. jelenleg az ügyész számára. A védekezésben az évezredek során kialakult védőbeszéd verbális elemeinek, triviális és különösebb magyarázatot nem igénylő módon kiemelkedő súlya, szerepe lehet. A terhelt pedig, aki lényegében az utolsó hagyományos igazságszolgáltatási jogorvoslati fórum elé kerülve kiszolgáltatva jelenik meg, és el akarja mondani a saját védelme érdekében szóban közvetlenül a nyilvános ülésen az érveit a róla döntő tanácsnak, nehezen követhető, miképpen lehetne ettől a jogától megfosztható, úgy, hogy ezt a kikényszerítési jogot a törvény az ügyésznek egyoldalúan és

kizárólagosan biztosítja. Az ilyen jogszabályi rendelkezés nem tekinthető tisztességesnek, nem tekinthető fairnek.

Semmivel sem magyarázható továbbá az sem, hogy a nyilvánossághoz való hozzáférés kikényszeríthetőségének jogát, miért csak az ügyész számára biztosítja privilégiumként, quasi nemesi előjogként a törvény?

(Arról már nem is szólva, hogy több alapjogi érvet lehetne felhozni amellett, hogy ez a kikényszeríthetőségi jog elsődlegesen a védőt/terheltet illesse, hisz a nyilvános ülésen való védekezés, a tisztességes eljáráshoz immanens módon kapcsolódik a terhelti oldalról, sokkal inkább a terheltnek volna védhető, pozitív diszkriminációval biztosítandó joga az, hogy amennyiben kéri, úgy a nyilvános ülésen, szóban elmondhassa sérelmeit, jogkeresése a szó legősibb értelmében kifejeződve a tárgyalóteremben közvetlenül mainfesztálódhasson.)

A fegyverek egyenlőségének elvéből következik, hogy a vád és a védelem, közel azonos lehetőségekkel kell, hogy rendelkezzen az eljárásban, amennyiben ez nem így van, és a törvény jelenleg a vádló javára többlet jogosítvány(oka)t biztosít, az sérti a fair eljárás, a fegyveregyenlőség, és védelemhez való jog Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti alapelvét. (8/1990. (IV.23.) AB Határozat, ABH 1990, 42, 44) ; (6/1998. (III.11.) AB Határozat, ABH 1998, 91, 93-24).

Kiemelendő továbbá, hogy **az Alaptörvény XV. cikk. (2) bekezdésébe foglalt általános jogegyenlőségi szabály az egész jogrendet áthatja, kötelezettséget teremt a közhatalmat gyakorlók számára, alkotmányos parancsként, hogy valamennyi személyt egyenlő méltóságuként kezeljenek, egyéni szempontjaikat egyenlő mércével és méltányossággal vegyék figyelembe /ld. 8/2015. (IV. 17.) AB hat./**. Mindez azt jelenti, hogy kiemelteken túl is külön kell vizsgálni a védelemhez való jog belső részjogosítványai közül a kiemelkedő szerepet betöltő abszolút és diszkriminációmentesen korlátozás alá nem vonható egyenlő eljárási jogok és kötelezettségek meglétét. Ebből a szempontból pedig az ügyészi és a védői/terhelti oldal között, sem a Kúria előtt, sem más eljárásban semmifajta különbség nem tehető.

Indítványozom, hogy amennyiben az AB az alaptörvényellenessége ezen okból megállapítja, úgy erre tekintettel, a tárgybeli bírói döntés megsemmisítése mellett a jogszabály alaptörvényellenességét is állapítsa meg, és hívja fel az Országgyűlést ennek orvoslására, jogalkotási kötelezettségének teljesítésére, a Be. 424. § (1) bekezdésének „*kivéve, ha az ügyész a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt*” mondatrésze megsemmisítése mellett.

Budapest, 2017. május hó 19. napján

